

Úvod

Od roku 1996 poskytuje ÚKZÚZ mezilaboratorní porovnávací zkoušky (MPZ) pro analytické laboratoře. Důvodem k jejich zavedení byla potřeba umožnit laboratořím externí kontrolu kvality a tím přispět k větší reprodukovatelnosti výsledků různých laboratoří. Na základě vydávaných jednotných pracovních postupů ÚKZÚZ byl vytvořen předpoklad pro sjednocení analytických postupů jednotlivých laboratoří při zachování dostatečného počtu variantních možností především v používaném koncovém analytickém měření. Aktualizovaná a doplněná vydání Jednotných pracovních postupů ÚKZÚZ Analýza půd I – III byla publikována v letech 2011-2016 [1,2,3] a Jednotné pracovní postupy ÚKZÚZ Analýza rostlinného materiálu v roce 2014 [4].

Metody laboratorního zkoušení krmiv vycházejí z [Nařízení Komise \(ES\) č. 152/2009](#), kterým se stanovují metody odběru vzorků a laboratorního zkoušení pro úřední kontrolu krmiv a jsou k dispozici v sekci "[Jednotné pracovní postupy](#)". Zde shromážděné postupy nejsou úplným výčtem metod laboratorního zkoušení krmiv, seznam metod je postupně aktualizován a doplňován. Všechny uvedené metody včetně těch, které nejsou uvedeny v Nařízení Komise (ES) č. 152/2009, splňují požadavky [Nařízení Evropského Parlamentu a Rady \(EU\) 2017/625](#) ze dne 15. března 2017 o úředních kontrolách a jiných úředních činnostech prováděných s cílem zajistit uplatňování potravinového a krmivového práva a pravidel týkajících se zdraví zvířat a dobrých životních podmínek zvířat, zdraví rostlin a přípravků na ochranu rostlin. Za zvlášť významné je považováno zařazení některých metod, které jsou používány zpravidla jen na národní úrovni a pro které nejsou dostupné mezinárodní MPZ (např. metoda Mehlich 3 pro půdy apod.). Rozsah MPZ i způsob vyhodnocení umožňuje účastníkům nahradit účast v zahraničních porovnáních, která bývají finančně nákladnější. Změny a případné rozšíření jednotných pracovních postupů jsou zveřejňovány v [Bulletinu](#) Národní referenční laboratoře prostřednictvím internetové sítě na adrese ústavu www.ukzuz.cz na stránkách Laboratoře.

Náplň a organizace MPZ vychází jednak z požadavků ČIA na akreditované organizátory MPZ dle ČSN EN ISO/IEC 17043:2010 Posuzování shody – Všeobecné požadavky na zkoušení způsobilosti a jednak z požadavků účastníků a ÚKZÚZ. Účelem MPZ ÚKZÚZ je kromě externí kontroly kvality práce analytických laboratoří i validace modifikovaných a národních postupů. Smyslem porovnání je ukázat odchylky i rozptyl při standardní práci laboratoře, proto je požadováno, aby vzorky mezilaboratorního porovnání byly zpracovávány zcela standardním postupem tak, jak je v laboratoři obvyklé.

Některé činnosti potřebné k realizaci MPZ ÚKZÚZ mohou být zadány kompetentním subdodavatelům. Konkrétně se jedná o provedení analýz pro testy homogenity a stability zajištěných v NRL ÚKZÚZ, zkušební laboratoři č. 1071, akreditované ČIA podle ČSN EN ISO/IEC 17025:2005.